

Συνεχίζουμε, λοιπόν, με τη συζήτηση της τρίτης με αριθμό **860/26-6-2020 επίκαιρης ερώτησης** δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β1΄ Βορείου Τομέα Αθηνών του ΜΕΡΑ25 **κ. Κλέωνα Γρηγοριάδη** προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: **«Κατάργηση των καλλιτεχνικών μαθημάτων από το πρόγραμμα σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης»**.

Υπάρχει ανάλογη ερώτηση και από τον κ. Δελή, αλλά έχει ζητήσει ο κ. Γρηγοριάδης να συζητηθούν ξεχωριστά.

Ορίστε, κύριε Γρηγοριάδη έχετε τον λόγο για δύο λεπτά.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχίζω ευχαριστώντας την κυρία Υπουργό, που, παρά τον φόρτο εργασίας της λόγω των πανελληνίων εξετάσεων, μου κάνει την τιμή να είναι εδώ. Το εκτιμώ πολύ, κυρία Υπουργέ.

Όπως όλοι ξέρουμε, πριν από λίγες μέρες το Υπουργείο σας, μέσω της δημοσίευσης του ωρολόγιου προγράμματος γυμνασίων και λυκείων για το σχολικό έτος 2020 - 2021, το επόμενο έτος δηλαδή, ανακοίνωσε την πρόθεσή του για την κατάργηση όλων των καλλιτεχνικών μαθημάτων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ειδικότερα στις τάξεις του λυκείου με το σκεπτικό, όπως είπε το Υπουργείο σας, κυρίως λόγω της μικρής συμμετοχής των μαθητών.

Θυμίζω ότι, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που ίσχυε έως σήμερα, κύριε Πρόεδρε, οι μαθητές του λυκείου διδάσκονταν Ελεύθερο Σχέδιο, Γραμμικό Σχέδιο, Αρχιτεκτονικό Σχέδιο, Ιστορία της Τέχνης, Καλλιτεχνική Παιδεία, Εικαστικά ή Μουσική ή Στοιχεία Θεατρολογίας.

Το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων εισηγείται την κατάργηση του μαθήματος επιλογής της Α΄ λυκείου της Καλλιτεχνικής Παιδείας, καθώς και του μαθήματος κατεύθυνσης της Γ΄ λυκείου του Ελεύθερου ή Γραμμικού Σχεδίου. Να σημειώσουμε εδώ, κυρία Υπουργέ, ότι τα μαθήματα κατεύθυνσης της Γ΄ λυκείου εξετάζονται ως ειδικά μαθήματα στις πανελλαδικές εξετάσεις -το ξέρετε καλύτερα από εμένα- και είναι απαραίτητα για την εισαγωγή των μαθητών σε πανεπιστημιακές σχολές, όπως είναι η Σχολή Καλών Τεχνών, η Αρχιτεκτονική, η Γραφιστική.

Περνάω κατευθείαν στις ερωτήσεις, για να μην σας τρώω και άλλο χρόνο, αφού πω πρώτα μόνο ότι κατά τη γνώμη μας με τον εξοβελισμό των καλλιτεχνικών μαθημάτων από τα γυμνάσια και τα λύκεια δημιουργείται το πλαίσιο ενός εκπαιδευτικού συστήματος μονομερούς, κυρία Υπουργέ, το οποίο στοχεύει καθαρά και μόνο στην αγορά εργασίας, στην εξειδίκευση και στη στελέχωση μεγάλων πολυεθνικών, οι οποίες φυσικά ανήκουν, όπως όλοι ξέρουμε, σε παρασιτικούς ολιγάρχες.

Η ερώτησή μας, κυρία Υπουργέ, για εσάς είναι: Υπάρχει μέριμνα και πρόβλεψη του Υπουργείου για το πώς θα εισάγονται οι μαθητές σε σχολές που έχουν ως προαπαιτούμενο την εξέταση σε ειδικά μαθήματα, ανεξαρτήτως του οικονομικού και κοινωνικού τους υπόβαθρου, δηλαδή αν δεν μπορούν να πάνε σε φροντιστήρια; Δεσμεύεστε σαν Κυβέρνηση ότι δεν θα προωθήσετε ακόμα περισσότερο ένα ταξικό εκπαιδευτικό σύστημα και θα προασπίσετε το δικαίωμα όλων των μαθητών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση;

Δεύτερον, οι εκπαιδευτικοί των συγκεκριμένων ειδικοτήτων θα διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους ή μήπως κρύβεται ο φόβος της διαθεσιμότητας ή ακόμα χειρότερα, όπως μας έχει διδάξει η πρόσφατη ιστορία, όταν το 2013 καταργήθηκαν οι ειδικότητες στα ΕΠΑΛ και περίπου τότε δύομισι χιλιάδες καθηγητές τέθηκαν σε διαθεσιμότητα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε, για την ερώτησή σας και για την διευκόλυνση της περασμένης Δευτέρας. Χαίρομαι που μου δίνεται η ευκαιρία να αποσαφηνίσω ένα θέμα για το οποίο έχουν ακουστεί πάρα πολλά ανακριβή στοιχεία. Έχει ακουστεί ότι εξοβελίζεται η τέχνη από το σχολείο, ότι δεν θα διδάσκονται πια Μουσική και Καλλιτεχνικά στο σχολείο.

Προφανώς όλα αυτά είναι ανακριβή και προφανώς δεν χρειάζεται, νομίζω, εδώ να αναπτύξουμε την εξαιρετικά σημαντική επίδραση των τεχνών στην καλλιέργεια του ανθρώπου, στην εξέλιξη του ανθρώπου, την ανάγκη καλλιέργειας και μουσικών και καλλιτεχνικών γνώσεων στα παιδιά. Το θεωρώ, λοιπόν, προσωπικά αυτό

δεδομένο και πρέπει να το θεωρήσουμε ως δεδομένο, ως μια θεμελιώδη παραδοχή για οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση.

Ας θέσουμε, όμως, το θέμα στην πραγματική του διάσταση. Εξοβελίζουμε την τέχνη από το σχολείο; Προφανώς και όχι. Αφήνουμε τα παιδιά μας εκτός καλλιτεχνικών γνώσεων; Επ' ουδενί. Τι ακριβώς συμβαίνει με τα Καλλιτεχνικά; Στο δημοτικό σχολείο δεν έχει αλλάξει το παραμικρό, συνεχίζει η Μουσική, τα Καλλιτεχνικά, η Θεατρική Αγωγή κανονικά χωρίς απολύτως καμμία αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα. Στο γυμνάσιο συμβαίνει το ίδιο επίσης.

Και το λέω, γιατί αναφερθήκατε και είπατε στην ερώτησή σας όλων των μαθημάτων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Δεν είναι ακριβές. Στο γυμνάσιο δεν έχει γίνει απολύτως καμμία αλλαγή όσον αφορά το μάθημα και της Μουσικής και των Καλλιτεχνικών.

Αρα για τι πράγμα μιλάμε για να οριοθετήσουμε το ζήτημα; Μιλάμε για μάθημα επιλογής, μάθημα επιλογής που, για να είμαστε ειλικρινείς, δεν εφαρμόζεται όπως θα έπρεπε στο ελληνικό δημόσιο σύστημα. Ο τρόπος κατά τον οποίο διδάσκονται στο λύκειο ακριβώς αυτά τα μαθήματα δεν περιποιεί τιμή κατά τη γνώμη μου ακριβώς στις Τέχνες, στη Μουσική και στα Καλλιτεχνικά.

Ενδεικτικά, το μάθημα της Μουσικής τα τελευταία τρία, τέσσερα χρόνια οι μαθητές που το επιλέγουν στην Α' λυκείου είναι μόλις 2%. Άλλες φορές δεν γίνεται μάθημα, άλλες φορές δεν διδάσκεται το μάθημα, δεν γίνεται ουσιαστικό μάθημα. Οι ίδιοι οι ειδικοί μάς λένε ότι το μάθημα επιλογής ως έχει δεν περιποιεί τιμή ακριβώς στο μάθημα αυτό.

Και έγιναν και άλλες αλλαγές βεβαίως στο ωρολόγιο, αλλαγές που έχουν να κάνουν με τις διεθνείς εξελίξεις. Ενισχύθηκε η Πληροφορική, η ανάγκη να ενισχύσουμε έτι περαιτέρω ψηφιακές δεξιότητες, ενισχύθηκαν οι Ξένες Γλώσσες, ενισχύθηκε η Φυσική Αγωγή. Γιατί η Φυσική Αγωγή; Γιατί, δυστυχώς, η χώρα μας είναι πάρα πολύ ψηλά στη διεθνή κατάταξη αναφορικά με την παιδική παχυσαρκία.

Και σας το λέω μετά βεβαιότητας, οποιαδήποτε αλλαγή στο ωρολόγιο πρόγραμμα κάποιους ευχαριστεί, κάποιους δυσαρεστεί. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα θέλαμε όλοι να έχουμε ένα ανεξάντλητο ωρολόγιο πρόγραμμα. Σαφώς, δεν υπάρχει αμφιβολία.

Τι συμβαίνει όμως στην Ευρώπη; Ας δούμε τι συμβαίνει και στην Ευρώπη. Πολλές ευρωπαϊκές χώρες εστιάζουν στα Καλλιτεχνικά στις μικρότερες τάξεις και στις μεγαλύτερες τάξεις δεν παρέχουν τέτοια εκπαίδευση. Ενδεικτικά, σύμφωνα με το δίκτυο «ΕΥΡΥΔΙΚΗ», μετά την όγδοη τάξη, δηλαδή περίπου Β' γυμνασίου δικιά μας, δεν διδάσκονται καλλιτεχνικά σε Βέλγιο, Αυστρία, Σερβία, Κροατία. Μετά την ένατη τάξη, αντίστοιχα περίπου Γ' γυμνασίου δική μας, δεν διδάσκονται τα καλλιτεχνικά σε Φινλανδία, Σουηδία, Εσθονία, Κύπρο, Τσεχία, Λετονία, Ελβετία, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο κ.λπ..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υπουργού)

Έρχομαι στο θέμα της Γ' λυκείου, το οποίο θεωρώ μείζονος σημασίας. Θέλετε ένα θέμα που αφορά στη διδασκαλία των πανελλαδικώς εξεταζομένων μαθημάτων. Συμφωνώ απόλυτα μαζί σας. Δεν θα έπρεπε, όμως, να αναρωτηθούμε το ίδιο για όλα τα ειδικά μαθήματα; Τώρα τα παιδιά δίνουν μουσική εκτέλεση και ερμηνεία. Διδασκόταν στο σχολείο αυτό; Όχι, είναι η απάντηση. Δίνουν αρμονία. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι. Δίνουν Ισπανικά. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι. Δίνουν Ιταλικά. Διδασκόταν στο σχολείο; Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κυρία Υπουργέ, με όλον τον σεβασμό, επειδή θα έχετε και τη δευτερολογία σας, παρακαλώ να το κρατήσετε για τη δευτερολογία.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ολοκληρώνω. Θα αναφερθώ αναλυτικά στη δευτερολογία μου στο τι σκοπεύουμε να κάνουμε ακριβώς και γι' αυτό το μείζον ζήτημα που αφορά την Γ' λυκείου και το θεωρούμε πραγματικά πολύ σημαντικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.

Να κρατήσουμε λίγο τους χρόνους όλοι, για να μπορέσει να βγει η διαδικασία.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Το παλεύουμε, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, σας άκουσα με μια μικρή έκπληξη να μου απαντάτε, γιατί είναι ασυνήθιστο, κατά τη γνώμη μου, όταν κανείς ασκεί διοίκηση και είναι Υπουργός, να επικαλείται σαν δικαιολογία ένα πρόβλημα, το οποίο δεν δημιουργήσατε βέβαια, αλλά δεν έχετε επιλύσει.

Τι εννοώ; Κατ' αρχάς, πράγματι στο δημοτικό, για το οποίο δεν αναφέρθηκα καθόλου στην ερώτησή μου, συνεχίζονται αυτά τα μαθήματα και όντως και στο γυμνάσιο. Το κομβικό σημείο, όμως, είναι το λύκειο. Και επιτρέψτε μου να πω ότι το γεγονός ότι οι μαθητές έχουν χαμηλή συμμετοχή δεν οφείλεται σε τίποτε άλλο παρά στο γεγονός ότι, όπως ξέρετε καλύτερα από εμένα, μετά από έντεκα συναπτά έτη μνημονίων δεν υπάρχουν οι κατάλληλοι εκπαιδευτικοί για να διδάξουν αυτά μαθήματα. Τα διδάσκουν, όπως ξέρετε πολύ καλά και μπορώ να τις διαβάσω με λεπτομέρειες τι λέει η ένωσή τους, επιλαχόντες φιλόλογοι, όποιοι είναι οι παλαιότεροι. Αυτό δεν είναι πολύ θελκτικό για τους μαθητές.

Σας διαβάζω επί λέξει την ανακοίνωση της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Με έκπληξη διαπίστωσε, λοιπόν, η Κοσμητεία του Πανεπιστημίου ότι: «Το νέο ωρολόγιο πρόγραμμα του γενικού λυκείου δεν προβλέπει πλέον διδακτική ώρα για τις τέχνες, καθώς καταργήθηκαν τόσο η ζώνη προεπιλεγμένων μαθημάτων όσο και οι ώρες ερευνητικών δραστηριοτήτων της Α' λυκείου, κατά τη διάρκεια των οποίων οι εκπαιδευτικοί καλλιτεχνικών ειδικοτήτων ανέπτυσαν πληθώρα θεματικών δράσεων. Έτσι, δεν διαφαίνεται να παρέχεται πλέον στους μαθητές και τις μαθήτριες του γενικού λυκείου κάποια μορφωτική ευκαιρία στο πεδίο των τεχνών ούτε άμεσα μέσα από τα μαθήματα αισθητικής αγωγής ούτε έμμεσα από τις σχετικές θεωρητικές δραστηριότητες. Αδιαμφισβήτητα, οι τέχνες έχουν μακρά παράδοση στη χώρα μας. Η αναγκαιότητα της καλλιτεχνικής παιδείας των μαθημάτων υποστηρίχθηκε ήδη από συστάσεως του ελληνικού κράτους. Προσπάθειες καταβλήθηκαν...» -να μην τις πω τώρα- «...από τους Κουντουρά, Δελμούζο, Γληνό, Κριαρά. Αυτές όλες οι προσπάθειες...» -λέει η Κοσμητεία του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου- «...ανέδειξαν την κοινή πεποίθηση ότι οι τέχνες οφείλουν να έχουν ιδιαίτερη, εξέχουσα θέση στο πρόγραμμα των ελληνικών σχολείων. Ως εκ τούτου, η προτεινόμενη κατάργηση στην τελευταία βαθμίδα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της πατρίδας μας πάνω στο τραγούδι, την εικαστική αποτύπωση και τη θεατρική έκφραση ξενίζει και μας προβληματίζει ιδιαίτερα.».

Τώρα, όσον αφορά το δεύτερο σκέλος της απάντησής σας, σας λέω ότι η ένωση των εκπαιδευτικών σε ανακοίνωσή της λέει ότι: «Τα χαμηλά ποσοστά που εμφανίζει το Υπουργείο οφείλεται στις διοικητικές παρατυπίες των στελεχών εκπαίδευσης ενάντια στη βούληση των ίδιων μαθητών και των γονέων τους και στη διαχρονική απροθυμία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας να καλύψει το σύνολο των αναγκών της δευτεροβάθμιας γενικής εκπαίδευσης με το αναγκαίο διδακτικό προσωπικό κλάδου ΠΕ08 Καλλιτεχνικών, εξηγώντας πως για να μετατραπεί η βούληση των μαθητών σε λειτουργικό τμήμα πρέπει να υπάρχει εκπαιδευτικός με διαθέσιμο ωράριο στο σχολείο, γεγονός που για τον κλάδο μας αφορά ελάχιστες περιπτώσεις, μιας και το Υπουργείο έχει καταργήσει την οργάνοτητα στα μαθήματα επιλογής.».

Σας θυμίζω, κυρία Υπουργέ, πριν κλείσω, ότι το Σύνταγμα στο άρθρο 16 γράφει στην πρώτη του παράγραφο: «Η τέχνη, η επιστήμη, η έρευνα και η διδασκαλία είναι ελεύθερες και η προαγωγή τους αποτελεί υποχρέωση του κράτους».

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Επίσης, σας θυμίζω στην δεύτερη παράγραφο τι γράφει το Σύνταγμά μας: «Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους και έχει ως σκοπό την ηθική, πνευματική, επαγγελματική και φυσική αγωγή των Ελλήνων». Συνεπώς η κατάργηση στην οποία προβαίνετε είναι και αντισυνταγματική και έχει πολύ μεγάλη σημασία αυτό.

Θα κλείσω κάνοντας μια πολύ μικρή υπέρβαση του χρόνου, μιλώντας σας προσωπικά, κυρία Υπουργέ. Ξέρω καλά το εύρος των σπουδών σας. Ξέρω ότι είχατε την τύχη και την τιμή να αποφοιτήσετε ως πρώτη των πρώτων -που είναι πολύ σπάνιο επίτευγμα- από το καλύτερο ίσως πανεπιστήμιο Νομικής της Ευρώπης στη Γαλλία. Ο καθηγητής σας μάλιστα -σκεφθείτε κι απαντήστε μου- ο οποίος σας έβαλε πριν κάνετε μεταπτυχιακό, να διδάσκατε τους πρωτοετείς, θα καταργούσε και θα συναινούσε ποτέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε...

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Τελειώνω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Δεν θα φαγωθεί η ζωή σας για δεκαπέντε δευτερόλεπτα!

Ο καθηγητής σας θα καταργούσε ποτέ τα καλλιτεχνικά μαθήματα, όταν εμπιστεύτηκε εσάς, ένα νέο παιδί, από την τριτοκοσμική -φοβάμαι, τότε στα μάτια του- Ελλάδα; Δεν θα το έκανε και το ξέρετε!

Και το τελευταίο που έχω να σας πω είναι ότι στη δημόσια τηλεόραση, σε μια θαυμάσια εκπομπή χθες το βράδυ που λέγεται «τα ωραία στο μέλλον», είναι ένα ντοκιμαντέρ, αναφέρεται η δράση μιας ομάδας ανθρώπων που διδάσκουν παιδιά μουσικά όργανα χάλκινα. Συγκεκριμένα, λέγεται «make some voice», κάνε κάποιο θόρυβο, κάποια φασαρία.

Έπρεπε πραγματικά να το δείτε, στη δημόσια τηλεόραση ήταν, για να δείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Τελείωσα. Λέγεται «Ες αύριον τα σπουδαία» το ντοκιμαντέρ. Θα έπρεπε να το δείτε, για να δείτε ότι εμποδίζετε τα σπουδαία που θα έρθουν αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριοι συνάδελφοι, κυρία Υπουργέ, σας σας παρακαλώ να είστε εντός του χρόνου. Υπάρχουν πάρα πολλές ερωτήσεις. Έχετε κι άλλον συνάδελφο που κάνει την ίδια ερώτηση. Θα έχετε τον χρόνο. Μην τα πείτε όλα σε έναν συνάδελφο. Να τα πείτε και στον επόμενο.

Ευχαριστώ.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, εγώ θα σας ρωτήσω ευθέως. Θέλουμε μόνο να τηρούμε τα προσχήματα σε αυτή τη χώρα, να λέμε ότι κάνουμε καλλιτεχνικά στην Α' λυκείου, ενώ επί της ουσίας τις περισσότερες φορές δεν κάνουμε ή θέλουμε να δούμε την ουσία του ζητήματος; Ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι ίσως είναι αργά στο λύκειο. Ποια είναι η ουσία; Η ουσία είναι ότι οι βάσεις μπαίνουν πιο νωρίς.

Θέλουμε, λοιπόν, να κάνουμε μια εθνική προσπάθεια να δούμε πώς μπορούμε να ενισχύσουμε συνολικά τη διδασκαλία των τεχνών στο σχολείο; Θέλουμε. Γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο έχουμε ορίσει καλλιτεχνική επιτροπή, η οποία επεξεργάζεται συνολικές προτάσεις για το πώς θα ενισχύσει ουσιαστικά τις τέχνες στο σχολείο.

Γιατί, κύριε Γρηγοριάδη, αν μόλις το 2% των μαθητών επιλέγει μουσική στην Α' λυκείου, αυτό πρέπει μας προβληματίσει. Γιατί είμαστε στο 2%;

ΚΛΕΩΝ ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ: Σας είπα γιατί.

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Άρα μήπως αυτή είναι η ουσία που πρέπει να αντιμετωπίσουμε; Μήπως πρέπει να δούμε ακριβώς πώς οφείλουμε ως πολιτεία να εμψυχήσουμε περισσότερο τις τέχνες στις πιο νεαρές ηλικίες, εκεί που ακριβώς τα παιδιά είναι πιο εύπλαστα, εκεί που διαμορφώνουν την προσωπικότητά τους, εκεί που δέχονται όλες αυτές τις γνώσεις και τις δεξιότητες;

Εμείς, λοιπόν, τι προτείνουμε; Εμείς έχουμε ορίσει καλλιτεχνική επιτροπή, με τα οποία μάλιστα έχουμε συνεδριάσει και τελευταία, η οποία ετοιμάζει αναλυτική πρόταση για την ουσιαστική εμβάθυνση των τεχνών στο σχολείο και είναι ουσιαστική. Όχι απλά να λέμε ότι έχουμε ένα μάθημα επιλογής για να λέμε ότι έχουμε επιλογή και επί της ουσίας δεν γίνεται ουσιαστικό μάθημα, όπως θα έπρεπε να γίνεται, όπως θα περιποιούσε τιμή να γίνεται στις τέχνες. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, συζητάμε μαζί με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την καλλιτεχνική επιτροπή τη δημιουργία μιας ζώνης πολιτισμού στο δημοτικό, με διαθεματική προσέγγιση, μουσική, καλλιτεχνικά, θέατρο, στην ευρύτερη κατεύθυνση που υπάρχει. Γι' αυτό ακριβώς έχουμε ζητήσει τις απόψεις των πλέον ειδικών - πρώτα απ' όλα του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και της καλλιτεχνικής επιτροπής- αναφορικά με το αν θα είχε νόημα ή όχι κάτι τέτοιο, προκειμένου ακριβώς να περάσουμε κι ένα ξεκάθαρο μήνυμα ενίσχυσης ακριβώς των τεχνών στο σχολείο.

Είπατε ότι είμαστε το σχολείο της αποστήθισης. Δεν συμφωνώ. Τα εργαστήρια δεξιοτήτων τα οποία ψηφίστηκαν στο προηγούμενο νομοσχέδιο συμβολίζουν ακριβώς το αντίθετο, τη στροφή στο σύγχρονο σχολείο, που δεν εστιάζει μόνο στη μετάδοση γνώσης, εστιάζει στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής, δεξιοτήτων τεχνολογίας.

Εκεί, κύριε Γρηγοριάδη, σημειωτέον ότι οι ειδικότητες και για τα Εικαστικά, και για τη Μουσική, και για το Θέατρο είναι σε πρώτη ανάθεση, επειδή ακριβώς θεωρούμε ότι είναι πολύ πρόσφορο πεδίο σε πλέον κρίσιμες ηλικίες για να διδαχθούν αυτές οι νέες θεματικές.

Και έρχομαι στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα. Εδώ θέλω να είμαι ξεκάθαρη. Εμάς μας απασχολούν όλα τα μαθήματα, διότι έγινε πολλή συζήτηση τώρα για το σχέδιο, αλλά κανείς δεν αναρωτήθηκε για τη μουσική, κανείς δεν αναρωτήθηκε για την αρμονία, κανείς δεν αναρωτήθηκε για τα ισπανικά και τα ιταλικά. Όλα αυτά τα μαθήματα εξετάζονται σε πανελλαδικό επίπεδο.

Εμείς λοιπόν, επεξεργαζόμαστε μια αναλυτική πρόταση, η οποία θα αφορά στη διδασκαλία όλων αυτών των ειδικών μαθημάτων για τους μαθητές που θα δώσουν πανελλαδικές εξετάσεις, ενισχυτική διδασκαλία δηλαδή, 14.00΄ με 16.00΄ μετά το πέρας του ωρολόγιου προγράμματος, προκειμένου ακριβώς το σχολείο να επιτελέσει την αποστολή του, κάτι που δεν έχει γίνει στο παρελθόν, αν δεν κάνω λάθος, η διδασκαλία όλων των ειδικών.

Γιατί πολύς λόγος έγινε για το σχέδιο, και πολύ σωστά και γόνιμος ο διάλογος, αλλά δεν άκουσα την ίδια ευαισθησία και για όλα τα άλλα ειδικά μαθήματα, της Μουσικής, της Ερμηνείας, της Αρμονίας, των Γλωσσών. Για όλα αυτά έχει ευθύνη η πολιτεία και άρα οφείλουμε συλλογικά να δούμε πώς μπορούμε να διασφαλίσουμε ότι αυτά τα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα θα διδάσκονται στο σχολείο όπως πρέπει.

Ευχαριστώ.